ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 17.12.2015 г.
COM(2015) 665 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

ОТНОСНО ХРАНИТЕ И ХРАНИТЕЛНИТЕ СЪСТАВКИ, КОИТО СА ОБРАБОТЕНИ С ЙОНИЗИРАЩО ЛЪЧЕНИЕ, ЗА 2014 г.

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

ОТНОСНО ХРАНИТЕ И ХРАНИТЕЛНИТЕ СЪСТАВКИ, КОИТО СА ОБРАБОТЕНИ С ЙОНИЗИРАЩО ЛЪЧЕНИЕ, ЗА 2014 г.

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият доклад обхваща периода от 1 януари до 31 декември 2014 г. в съответствие с изискването по член 7, параграф 4 от Директива 1999/2/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за сближаване на законодателствата на държавите членки относно храните и хранителните съставки, които са обработени с йонизиращо лъчение[1]. В него е обобщена информацията, предоставена на Комисията от 27 държави членки и от една страна от ЕАСТ. Хърватия не представи данни за 2014 г.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ И КОНТЕКСТ

В член 7, параграф 3 от Директива 1999/2/ЕО се изисква държавите членки всяка година да предават на Комисията:

– резултатите от проверките, които са извършени в съоръжения за йонизиращо облъчване, и по-специално, тези които се отнасят до категориите и количествата обработени храни и хранителни съставки и приложените дози,

както и

– резултатите от проверките, извършени при продажбата на продуктите, и методите, които се използват за откриване дали продуктът е бил обработен с йонизиращо лъчение.

В член 7, параграф 4 на директивата от Комисията се изисква да публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*:

– подробна информация за одобрените съоръжения за облъчване в държавите членки, както и всяка промяна в техния статус;

– отчет, който се основава на информацията, която се предоставя от националните контролни органи.

Информация относно общите аспекти на облъчването на храни е достъпна на уебсайта на генерална дирекция „Здравеопазване и политика за потребителите“ на Европейската комисия[2].

2.1. Съоръжения за облъчване

Храни и хранителни съставки могат да бъдат облъчени само в одобрени съоръжения за облъчване. За съоръжения в ЕС одобрението се дава от компетентните органи на държавите членки. В член 7, параграф 3 от Директива 1999/2/ЕО от държавите членки се изисква да уведомяват Комисията за това кои техни съоръжения са част от списъка с одобрени съоръжения за облъчване.

Облъчването на храни и хранителни съставки може да се извършва само чрез използване на следните източници, изброени в приложение II на директивата:

– гама лъчи от радионуклидите ^{60}Co или ^{137}Cs;

---

[1] Директива 1999/2/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 февруари 1999 г. за сближаване на законодателствата на държавите-членки относно храните и хранителните съставки, които са обработени с йонизиращо лъчение (ОВ L 66, 13.3.1999 г., стр. 16).

[2] http://ec.europa.eu/food/food/biosafety/irradiation/index_en.htm

– рентгенови лъчи, генерирани от промишлени източници, които работят със или под ниво на номинална енергия (максимално квантово енергетично ниво) от 5 MeV;

– електрони, генерирани от промишлени източници, които работят със или под ниво на номинална енергия (максимално квантово енергетично ниво) от 10 MeV.

Списъкът с одобрените съоръжения за облъчване в държавите членки е обществено достояние и се публикува от Комисията[3].

2.2. Облъчени храни и хранителни съставки

Облъчването на сушени ароматични билки, подправки и растителни подправки е разрешено на равнището на ЕС с Директива 1999/3/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно съставянето на списък на Общността за храни и хранителни съставки, които са обработени с йонизиращо лъчение[4]. Освен това седем държави членки са уведомили Комисията, че запазват в сила националните разрешения за определени храни и хранителни съставки в съответствие с член 4, параграф 4 от Директива 1999/2/ЕО. Списъкът с национални разрешения е публикуван от Комисията[5].

На всеки облъчен хранителен продукт, съдържащ една или повече облъчени хранителни съставки, трябва да бъде поставен етикет, съдържащ думите „облъчено“ или „обработено с йонизиращо лъчение“. Ако облъчен продукт се използва като съставка в съставни храни, същите думи съпровождат неговото обозначение в списъка на съставките. При продукти, които се продават в насипно състояние, тези думи се отбелязват заедно с наименованието на продукта върху табелка или бележка над или до съда, в който са поставени продуктите.

С оглед на спазването на правилното етикетиране или откриването на неразрешени продукти Европейският комитет по стандартизация (CEN) одобри няколко метода за изследване на проби, след като му беше възложен мандат от Европейската комисия.

3. Резултати от извършени проверки в съоръженията за облъчване и приложени дози

Настоящият раздел от отчета се отнася до резултатите от проверките, извършени в съоръжения за облъчване, и по-специално тези, които се отнасят до категориите и количествата обработени продукти и приложените дози. Според информацията, предоставена от държавите членки, извършените от компетентните органи проверки потвърждават, че одобрените съоръжения за облъчване отговарят на изискванията на Директива 1999/2/ЕО.

В таблиците и фигурите по-долу са представени резултатите от проверките, извършени в одобрените съоръжения за облъчване в Европа, през 2014 г., и

[3] ОВ C 265, 1.9.2012 г., стр. 3.

[4] Директива 1999/3/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 февруари 1999 г. относно съставянето на списък на Общността за храни и хранителни съставки, които са обработени с йонизиращо лъчение (ОВ L 66, 13.3.1999 г., стр. 24).

[5] ОВ C 283, 24.11.2009 г., стр. 5.

по-специално тези, които се отнасят до категориите и количествата обработени храни и хранителни съставки, както и до приложените дози.

3.1. Обобщение за ЕС

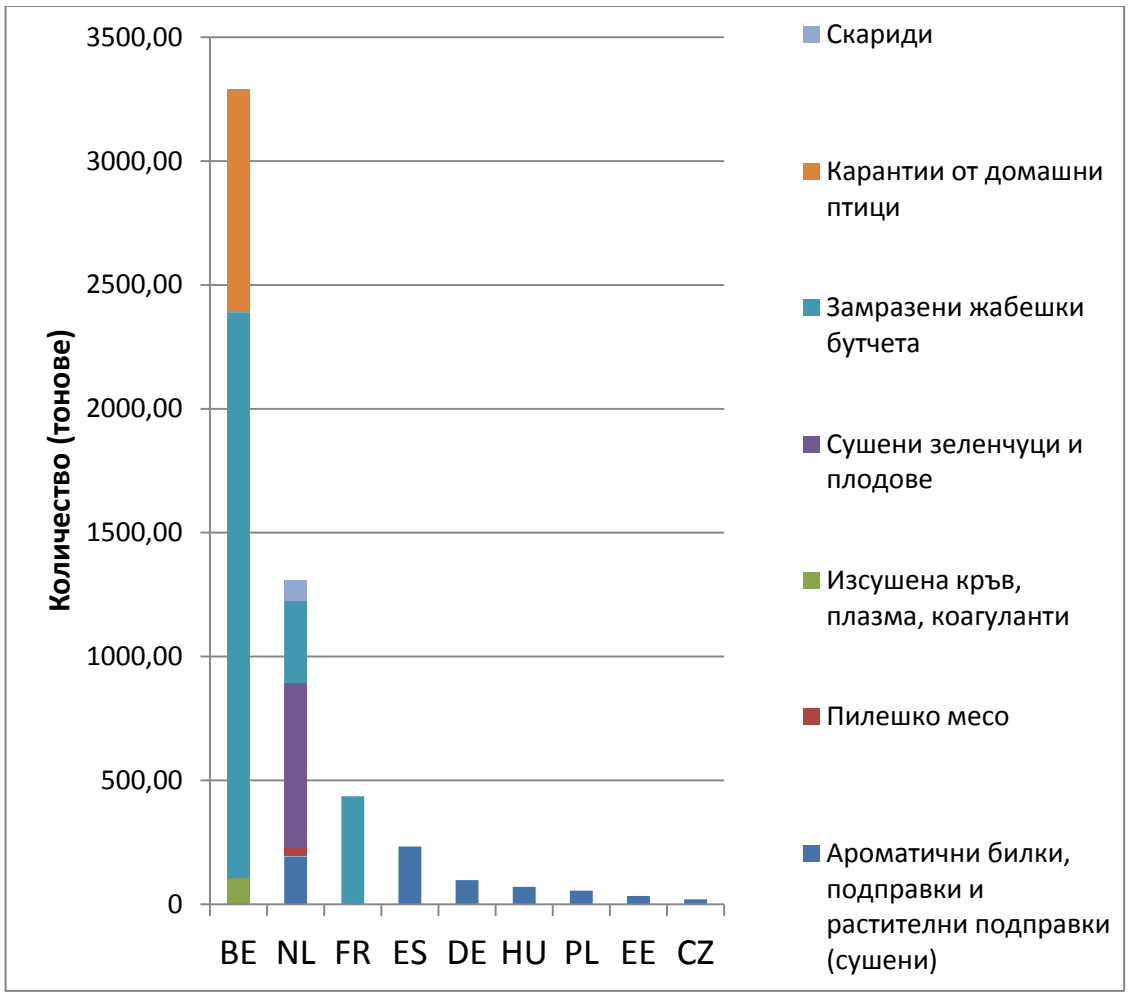
В таблицата по-долу са обобщени количествата хранителни продукти (в тонове), обработени с йонизиращо лъчение в одобрени съоръжения за облъчване, разположени в 13 държави членки в рамките на Европейския съюз:

Държава членка	**Брой одобрени съоръжения**	**Обработено количество (в тонове)**
Белгия	1	3289,6
България	2	Няма облъчени храни
Чешка република	1	20,1
Германия	4	97,3
Естония	1	33,7
Испания	3*	233,1
Франция	5	463,3
Италия	1	Няма облъчени храни
Унгария	1	70,0
Нидерландия	2	1308,2
Полша	2*	55,0
Румъния	1	Няма облъчени храни
Обединено кралство	1	Няма облъчени храни
Общо за държавите — членки на ЕС:	**25**	**5543,3**
Норвегия	1	7,6
Общо:	**26**	**5550,9**

* * храни са били облъчвани само в едно одобрено съоръжение за облъчване.

В рамките на Европейския съюз съществуват 25 одобрени съоръжения за облъчване, разположени в 13 държави членки. Само в 8 от общо 13 държави членки са били облъчвани храни през 2014 г.

В хистограмата по-долу са обобщени количествата хранителни продукти (в тонове), обработени с йонизиращо лъчение в одобрени съоръжения за облъчване в рамките на Европейския съюз през 2014 г.:

Няма одобрени съоръжения в следните държави членки: Дания, Ирландия, Гърция, Кипър, Латвия, Литва, Люксембург, Австрия, Словения, Словакия, Финландия, Швеция и Португалия. Към момента не е налице информация по отношение на положението в Хърватия и Малта.

В следните таблици са показани категориите облъчени продукти в съответните държави членки и приложените дози.

3.2. Белгия

Хранителни продукти	**Погълнатата доза (kGy)**
Изсушена кръв, плазма, коагуланти	4,9 - 6,4
Замразени жабешки бутчета	3,9 - 4,8
Карантии от домашни птици	3,5 - 4,8

3.3. Чешка република

Хранителни продукти	Погълнатата доза (kGy)
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	4,04 - 9,95

3.4. Германия

Хранителни продукти	Погълнатата доза (kGy)
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	10

3.5. Естония

Хранителни продукти	Погълнатата доза (kGy)
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	10

3.6. Испания

Хранителни продукти	Погълнатата доза (kGy)
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	8,98 - 10

3.7. Франция

Хранителни продукти	Погълнатата доза (kGy)
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	5 - 10
Замразени жабешки бутчета	1 - 10

3.8. Унгария

Хранителни продукти	Погълнатата доза (kGy)
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	2 - 8

3.9. Нидерландия

Хранителни продукти	Погълнатата доза (kGy)
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	4-8
Пилешко месо	5
Сушени зеленчуци и плодове	2-8
Замразени жабешки бутчета	4
Скариди	3

3.10. Полша

Хранителни продукти	Погълнатата доза (kGy)

Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	5 - 10

3.11. Норвегия

Хранителни продукти	**Погълнатата доза (kGy)**
Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	10

4. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПРОВЕРКИТЕ, ИЗВЪРШЕНИ ПРИ ПРОДАЖБАТА НА ПРОДУКТИТЕ, И МЕТОДИТЕ, ИЗПОЛЗВАНИ ЗА ОТКРИВАНЕ НА ОБЛЪЧЕНИ ХРАНИ

В таблиците по-долу са представени резултатите от проверките, извършени при продажбата на продуктите в Европа, и методите, използвани за откриване дали продуктът е бил обработен с йонизиращо лъчение.

4.1. Обобщение за ЕС

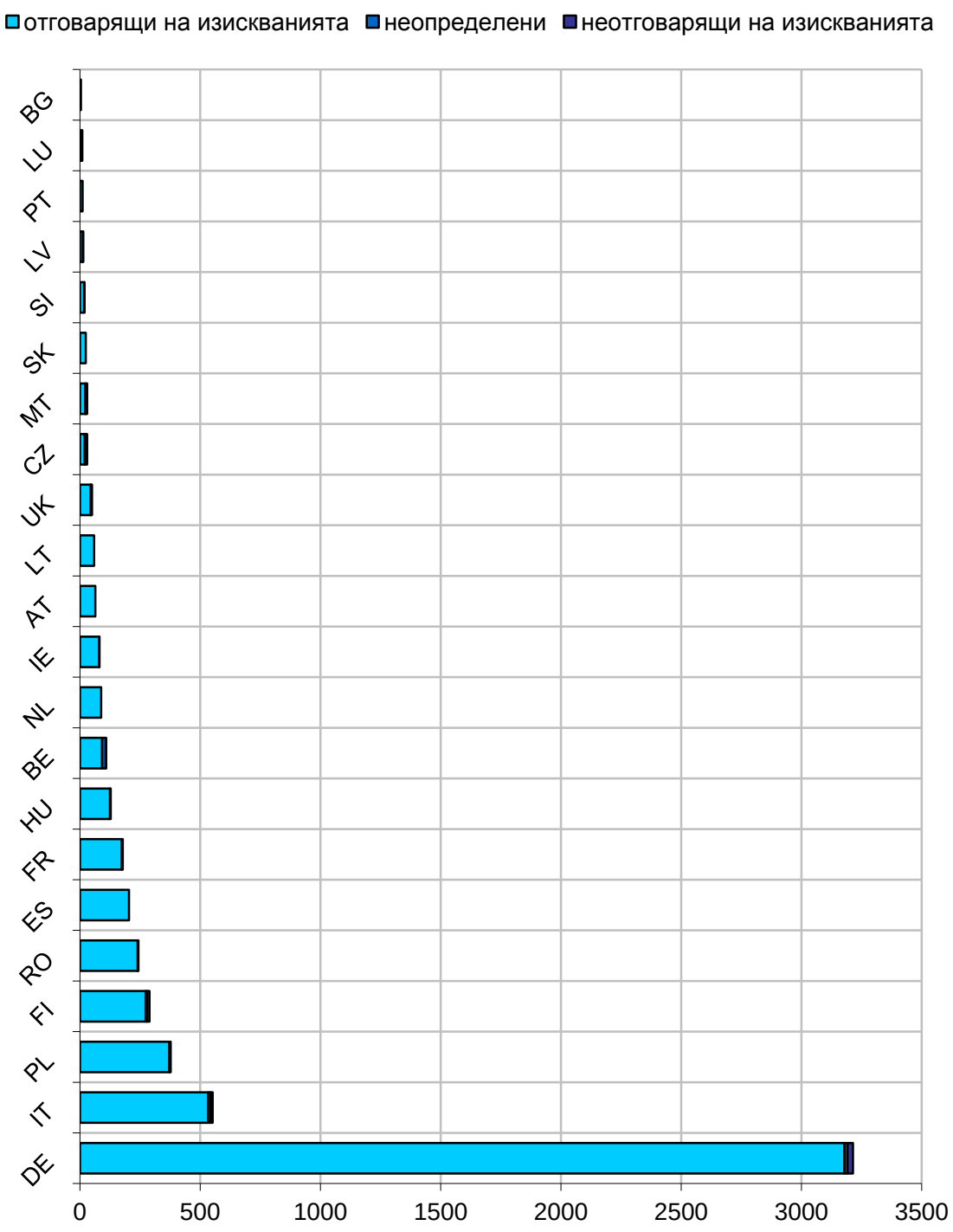
В таблицата по-долу са обобщени изследваните проби и получените резултати за Европейския съюз:

Държава членка	**Отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	**Общо проби**	**% от общия брой проби в ЕС**
BE	92	15	2	109	1,9 %
BG	4	0	0	4	0,1 %
CZ	20	5	5	30	0,5 %
DK	ННП	ННП	ННП	ННП	ННП
DE	3179	13	22	3214	55,6 %
EE	ННП	ННП	ННП	ННП	ННП
IE	80	0	1	81	1,4 %
EL	ННП	ННП	ННП	ННП	ННП
ES	204	0	0	204	3,5 %
FR	174	0	4	178	3,1 %
HR	НПД	НПД	НПД	НПД	0 %
IT	533	10	9	552	9,6 %
CY	ННП	ННП	ННП	ННП	ННП
LV	12	0	2	14	0,2 %
LT	59	0	0	59	1,0 %
LU	8	0	2	11	0,2 %
HU	125	0	3	128	2,2 %
MT	22	4	4	30	0,5 %
NL	88	0	0	88	1,5 %
AT	64	0	0	64	1,1 %
PL	372	2	3	377	6,5 %
PT	11	0	0	11	0,2 %

RO	240	1	2	243	4,2 %
SI	17	2	0	19	0,3 %
SK	24	0	0	24	0,4 %
FI	273	6	10	289	5,0 %
SE	ННП	ННП	ННП	ННП	ННП
UK	45	1	4	50	0,9 %
Общо ЕС	**5646**	**59**	**73**	**5779**	**100 %**
	97,7 %	**1,0 %**	**1,3 %**	**100,0 %**	

НПД: Няма подадени данни; ННП: Няма направена проверка

В хистограма по-долу са обобщени изследваните проби и получените резултати за всяка държава — членка на ЕС:

4.2. Белгия Брой на пробите: 109

		Брой на пробите: 109			
Категория хранителни продукти	**Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта**	**Отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	**Използван метод на CEN**
Зърнено-житни култури, семена, зеленчуци, плодове и производни продукти	Плодове (сушени)	5	0	0	EN 1788
	Гъби или гъбени продукти (сушени)	3	0	0	EN 1788
	Зеленчуци и зеленчукови продукти (сушени)	3	1	0	EN 1788
Риби, ракообразни, черупкови и производни продукти	Ракообразни, черупкови, миди и други водни животни (включително производните им продукти)	26	2	0	EN 1788
Билки и подправки	Билки и подправки (замразени)	14	6	0	EN 1788
	Чай	21	0	0	EN 1788
Месо и месни продукти	Жабешки бутчета	11	2	0	EN 1788
Други	Хранителни добавки	9	4	2*	EN 1788
Общо:		**92**	**15**	**2**	
Общ % от изследваните проби:		**84,4 %**	**13,8 %**	**1,8 %**	

* не се разрешава облъчване

4.3. България. Брой на пробите: 4

		Брой на пробите: 4			
Категория хранителни продукти	**Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта**	**Отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	**Използван метод на CEN**
Билки и подправки	Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	2	0	0	EN 13751
	Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	1	0	0	EN 1788 EN 13751
	Чай	1	0	0	EN 1788 EN 13751
Общо:		**4**	**0**	**0**	
Общ % от изследваните проби:		**100 %**	**0 %**	**0 %**	

4.4. Чешка република. Брой на пробите: 30

		Брой на пробите: 30			
Категория хранителни продукти	**Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта**	**Отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	**Използван метод на CEN**
Зърнено-житни култури, семена, зеленчуци, плодове и производни продукти	Гъби или гъбени продукти (сушени)	2	0	0	EN 1788
	Зеленчуци и зеленчукови продукти (сушени)	3	1	0	EN 1788
Билки и подправки	Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	4	0	0	EN 1788
	Билкови чайове/настойки	2	0	0	EN 1788
Други	Хранителни добавки	5	1	2*	EN 1788
	Супа	4	3	3**	EN 1788
Общо:		**20**	**5**	**5**	
Общ % от изследваните проби:		**66,7 %**	**16,7 %**	**16,7 %**	

* И двете проби бяха окачествени като положителни за облъчване. Облъчените продукти не са били етикетирани. В един случай в документите, които придружават облъчените хранителни продукти или се отнасят до тях, не присъства обозначаване на обработка, така че не е възможно да се каже дали продуктът е бил облъчван в одобрено от ЕС съоръжение. Във втория случай хранителните продукти са били облъчени в съоръжение, което не е одобрено от ЕС.

** Пробите бяха окачествени като положителни за облъчване. Облъчените продукти не са били етикетирани. В документите, които придружават облъчените хранителни продукти или се отнасят до тях, не присъства обозначаване на обработка, така че не е възможно да се каже дали продуктът е бил облъчван в одобрено от ЕС съоръжение.

4.5. Дания

През 2014 г. не са били извършвани проверки при продажбата на продукти.

4.6. Германия. Брой на пробите: 3214

		Брой на пробите: 3214			
Категория хранителни продукти	**Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта**	**Отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	**Използван метод на CEN**
Зърнено-житни култури, семена, зеленчуци, плодове и производни продукти	Продукти от зърнено-житни култури	19	0	0	EN 1788; EN 1787
	Плодове (сушени)	98	0	0	EN 13708; EN 1788; EN 1787; EN 13751

	Плодове (пресни)	59	0	0	EN 1788; EN 1787; EN 13751
	Гъби (пресни)	1	0	0	EN 1788; EN 1787; EN 13751
	Гъби или гъбени продукти (сушени)	155	0	0	EN 1788; EN 1785; EN 1787; EN 13751
	Картофи	7	0	0	EN 1788
	Бобови култури	187	0	0	EN 1788; EN 1787; EN 13751
	Зеленчуци и зеленчукови продукти (сушени)	42	0	0	EN 1788; EN 1787; EN 13751
	Зеленчуци (пресни)	28	0	0	EN 1787; EN 13751
Риби, ракообразни, черупкови и производни продукти	Ракообразни, черупкови, миди и други водни животни (включително производните им продукти)	197	0	1*	EN 1786; EN 1788; EN 1787; EN 13751
	Риба и рибни продукти	43	0	4*	EN 1786; EN 1788
	Риба и морски дарове (сушени)	16	0	0	EN 1786; EN 1788
Билки и подправки	Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	1228	3	2**	EN 1788; EN 1785; EN 1787; EN 13751
	Други (подправки)	229	2	1**	EN 1788; EN 1785; EN 1787; EN 13751
	Чай	182	0	0	EN 1788; EN 1785; EN 1787; EN 13751
Месо и месни продукти	Месо (с изключение на домашни птици и дивеч)	9	0	0	EN 1786
	Месо (от различни видове птици, кенгуру, див заек)	119	0	0	EN 1784; EN 1786
	Месни продукти (с изключение на колбаси)	40	0	0	EN 1784; EN 1786

	Други	13	0	0	EN 1784; EN 1788; EN 1787; EN 13751
	Колбасарски продукти	19	0	0	EN 1784; EN 1786
Мляко и млечни продукти	Масло (с подправки)	3	0	0	EN 13751
	Сирена (съдържащи подправки/билки)	48	0	0	EN 1788; EN 1787
	Сирена (смеси без билки и подправки)	27	0	0	EN 1784
	Мляко и млечни продукти	15	0	2*	EN 1787
Други	Хранителни добавки	139	2	7*	EN 1786; EN 13751
	Храни и ястия (приготвени)	31	0	2*	EN 1786; EN 1788; EN 13751
	Други	21	0	0	EN 1784; EN 1788; EN 1787; EN 13751
	Сосове и супи (на прах)	204	6	3*	EN 1788; EN 13751
Общо:		**3179**	**13**	**22**	
Общ % от изследваните проби:		**98,9 %**	**0,4 %**	**0,7 %**	

* не се разрешава облъчване
** неправилно етикетирани

4.7. Естония

През 2014 г. не са били извършвани проверки при продажбата на продукти поради бюджетни ограничения.

4.8. Ирландия: Брой на пробите: 81

		Брой на пробите: 81			
Категория хранителни продукти	**Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта**	**Отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	**Използван метод на CEN**
Зърнено-житни култури, семена, зеленчуци, плодове и производни продукти	Дребни безкостилкови плодове	8	0	0	EN 1788 EN 13751
	Житни растения, семена, зеленчуци и плодове	4	0	0	EN 1788 EN 13751
	Плодове (сушени)	1	0	0	EN 1788 EN 13751
	Семена	2	0	0	EN 1788 EN 13751
Билки и подправки	Ароматични билки, подправки и	19	0	0	EN 1788 EN 13751

	растителни подправки (сушени)				
	Чай	8	0	0	EN 1788 EN 13751
Други	Храни, предназначени за специфична хранителна употреба	6	0	0	EN 1788 EN 13751
	Хранителни добавки	32	0	1*	EN 1788 EN 13751
Общо:		**80**	**0**	**1**	
Общ % от изследваните проби:		**98,8 %**	**0,0 %**	**1,2 %**	

* неправилно етикетирани

4.9. Гърция

Не са били извършвани проверки при продажбата на продукта в Гърция през 2014 г., тъй като не са били открити несъответстващи продукти от предишни проверки. За 2015 г. е планирана контролна програма на 10 проби (билки и подправки).

4.10. Испания. Брой на пробите: 204

		Брой на пробите: 204			
Категория хранителни продукти	**Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта**	**Отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	**Използван метод на CEN**
Зърнено-житни култури, семена, зеленчуци, плодове и производни продукти	Плодове (сушени)	18	0	0	EN 13708
	Гъби или гъбени продукти (сушени)	10	0	0	EN 1788 EN 13751
	Ядки	11	0	0	EN 1787
	Маслодайни семена	15	0	0	EN 1788 EN 13751
	Зеленчуци и зеленчукови продукти (сушени)	14	0	0	EN 1788 EN 1787 EN 13751
Риби, ракообразни, черупкови и производни продукти	Ракообразни, черупкови, миди и други водни животни (включително производните им продукти)	20	0	0	EN 1786
	Риба и рибни продукти	8	0	0	EN 1786
Билки и подправки	Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	39	0	0	EN 13751
	Билкови	13	0	0	EN 13751

	чайове/настойки				
	Билки и подправки (пресни)	52	0	0	EN 1787 EN 13751
Месо и месни продукти	Месо от домашни птици	4	0	0	EN 1786
Общо:		**204**	**0**	**0**	
Общ % от изследваните проби:		**100,0 %**	**0,0 %**	**0,0 %**	

4.11. Франция. Брой на пробите: 178

		Брой на пробите: 178			
Категория хранителни продукти	**Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта**	**Отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	**Използван метод на CEN**
Зърнено-житни култури, семена, зеленчуци, плодове и производни продукти	Житни растения, семена, зеленчуци и плодове	46	0	0	EN 1787
	Други	8	0	0	EN 1788
Риби, ракообразни, черупкови и производни продукти	Ракообразни, черупкови, миди и други водни животни (включително производните им продукти)	19	0	0	EN 1786
	Риба и рибни продукти	1	0	2*	EN 1786
Билки и подправки	Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	45	0	0	EN 1788
Месо и месни продукти	Жабешки бутчета	9	0	0	EN 1786
	Месо и месни продукти	46	0	2**	EN 1784
Общо:		**174**	**0**	**4**	
Общ % от изследваните проби:		**97,8 %**	**0,0 %**	**2,2 %**	

* не се разрешава облъчване
** неправилно етикетирани

4.12. Италия. Брой на пробите: 552

		Брой на пробите: 552			
Категория хранителни продукти	**Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта**	**Отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	**Използван метод на CEN**
Зърнено-житни култури, семена, зеленчуци, плодове и производни продукти	Сушени подправки	119	6	0	EN 13708 EN 13784 EN 1788 EN 13783 EN 1787 EN 13751
	Сушени домати	1	0	0	EN 1788
	Плодове (сушени)	9	0	0	EN 13708 EN 1788 EN 1787
	Плодове (пресни)	3	0	0	EN 13708 EN 13751

	Чесън	14	0	0	EN 13784 EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Гъби или гъбени продукти (сушени)	16	0	2*	EN 13708 EN 13784 EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Ядки	13	0	0	EN 13784 EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Маслодайни семена	3	0	0	EN 1787 EN 13751
	Лук	11	0	0	EN 1788 EN 13783 EN 13751
	Други (кристализиран джинджифил, доматено пюре, сладки картофи на прах, лешниково брашно)	4	0	0	EN 13784 EN 1788
	Картофи	18	0	0	EN 1788 EN 13751
	Бобови култури	13	0	0	EN 1788 EN 13751
	Ориз	2	0	0	EN 1788
	Семена	2	0	0	EN 13751
	Дребен лук	1	0	0	EN 13751
	Чай	8	0	0	EN 1788 EN 13783 EN 1787
Риби, ракообразни, черупкови и производни продукти	Двучерупчести мекотели (неуточнени)	5	0	0	EN 1788 EN 13751
	Главоноги (неуточнени)	8	1	0	EN 13784 EN 1786 EN 1788
	Миди	9	0	0	EN 13751
	Крабове	1	0	0	EN 13751
	Раци	13	0	0	EN 1788 EN 13751
	Ракообразни	5	0	0	EN 1788 EN 1785 EN 13751
	Риба и рибни продукти	33	1	0	EN 13784 EN 1786 EN 1785 EN 13751

	Миди	13	0	0	EN 13784 EN 1786 EN 1788 EN 13751
	Октоподи	5	0	0	EN 1788 EN 13751
	Други	12	0	0	EN 1788
	Едри скариди	11	0	0	EN 1788 EN 13751
	Миди Сен Жак (видове)	1	0	0	EN 1788
	Скариди	21	0	0	EN 1788 EN 1785 EN 13751
	Калмари	10	0	0	EN 1788
Месо и месни продукти	Жабешки бутчета	11	0	4***	EN 13784 EN 1786 EN 1785
	Месо и месни продукти	5	0	0	EN 13784 EN 1786
	Месо (с изключение на домашни птици и дивеч)	49	0	0	EN 13784 EN 1786 EN 1785
	Месо, карантия и месни продукти	1	0	0	EN 1785
	Месо от домашни птици	44	0	0	EN 13784 EN 1786 EN 1785
Други	Добавка в храна	1	0	0	EN 1788
	Хранителни добавки	1	0	0	EN 1788
	Суровини от растителен произход, предназначени за употреба като съставка в хранителни добавки	34	2	3**	EN 1788 EN 13751
	Сосове (приготвени)	3	0	0	EN 1788
Общо:		**533**	**10**	**9**	
Общ % от изследваните проби:		**96,6 %**	**1,8 %**	**1,6 %**	

* неправилно етикетирани
** неправилно етикетирани и/или не се разрешава облъчване.
*** неправилно етикетирани и/или облъчване в съоръжения, които не са одобрени от ЕС

4.13. Кипър

Поради липса на лаборатории, извършващи изследвания за йонизиращо лъчение, през 2014 г. в Кипър не са били извършвани проверки при продажбата на продукта.

4.14. Латвия. Брой на пробите: 14

		Брой на пробите: 14	

Категория хранителни продукти	Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта	Отговарящи на изискванията	Неопределени	Неотговарящи на изискванията	Използван метод на CEN
Билки и подправки	Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	3	0	0	EN 1788
Други	Хранителни добавки	9	0	2*	EN 1788
	Общо:	**12**	**0**	**2**	
	Общ % от изследваните проби:	**85,7 %**	**0,0 %**	**14,3 %**	

* не се разрешава облъчване

4.15. Литва. Брой на пробите: 59

		Брой на пробите: 59			
Категория хранителни продукти	**Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта**	**Отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	**Използван метод на CEN**
Билки и подправки	Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	5	0	0	EN 13783
	Чай	7	0	0	EN 13783
Други	Хранителни добавки	47	0	0	EN 13783
	Общо:	**59**	**0**	**0**	
	Общ % от изследваните проби:	**100,0 %**	**0,0 %**	**0,0 %**	

4.16. Люксембург: Брой на пробите: 11

		Брой на пробите: 11			
Категория хранителни продукти	**Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта**	**Отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	**Използван метод на CEN**
Други	Хранителни добавки	8	1	2*	EN 1788
	Общо:	**8**	**1**	**2**	
	Общ % от изследваните проби:	**72,7 %**	**9,1 %**	**18,2 %**	

* не се разрешава облъчване

4.17. Унгария. Брой на пробите: 128

		Брой на пробите: 128			
Категория хранителни продукти	**Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта**	**Отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	**Използван метод на CEN**
Билки и подправки	Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	125	0	3*	EN 1788
	Общо:	**125**	**0**	**3**	

Общ % от изследваните проби:	**97,7 %**	**0,0 %**	**2,3 %**	

* неправилно етикетирани

4.18. Малта. Брой на пробите: 30

		Брой на пробите: 30			
Категория хранителни продукти	**Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта**	**Отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	**Използван метод на CEN**
Зърнено-житни култури, семена, зеленчуци, плодове и производни продукти	Зеленчуци и зеленчукови продукти (сушени)	1	0	0	EN 13751
Билки и подправки	Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	21	4	4*	EN 1788 EN 13751
Общо:		**22**	**4**	**4**	
Общ % от изследваните проби:		**73,3 %**	**13,3 %**	**13,3 %**	

* неправилно етикетирани

4.19. Нидерландия. Брой на пробите: 88

		Брой на пробите: 88			
Категория хранителни продукти	**Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта**	**Отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	**Използван метод на CEN**
Зърнено-житни култури, семена, зеленчуци, плодове и производни продукти	плодове	9	0	0	EN 1788 EN 13751
	Зърнени храни и зърнени продукти	13	0	0	EN 1788 EN 13751
	Ядки и семена	7	0	0	EN 1788 EN 13751
	Зеленчуци и зеленчукови продукти	8	0	0	EN 1788 EN 13751
Риби, ракообразни, черупкови и производни продукти	Скариди	13	0	0	EN 1788 EN 13751
Билки и подправки	Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	15	0	0	EN 1788 EN 13751
Други	Хлебарски продукти	1	0	0	EN 1788 EN 13751
	Дивеч и домашни птици	9	0	0	EN 1788 EN 13751

	Крутони и др.	12	0	0	EN 1788 EN 13751
	Специални храни	1	0	0	EN 1788 EN 13751
Общо:		**88**	**0**	**0**	
Общ % от изследваните проби:		**100,0 %**	**0,0 %**	**0,0 %**	

4.20. Австрия. Брой на пробите: 64

		Брой на пробите: 64			
Категория хранителни продукти	**Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта**	**Отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	**Използван метод на CEN**
Зърнено-житни култури, семена, зеленчуци, плодове и производни продукти	Плодове (сушени)	33	0	0	EN 13708
	Ядки	31	0	0	EN 1787
Общо:		**64**	**0**	**0**	
Общ % от изследваните проби:		**100,0 %**	**0,0 %**	**0,0 %**	

4.21. Полша: Брой на пробите: 377

		Брой на пробите: 377			
Категория хранителни продукти	**Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта**	**Отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	**Използван метод на CEN**
Зърнено-житни култури, семена, зеленчуци, плодове и производни продукти	Плодове (сушени)	5	0	0	EN 1788
	Плодове (пресни)	3	0	0	EN 1788
	Плодове (тропически)	7	0	0	EN 1784
	Чесън	16	0	0	EN 1788
	Гъби (пресни)	4	0	0	EN 1788
	Гъби или гъбени продукти (сушени)	5	0	0	EN 1788
	Ядки	33	0	0	EN 1787
	Лук	1	0	0	EN 1788
	Картофи	1	0	0	EN 1788
	Бобови култури	2	0	0	EN 1788
	Зеленчуци и зеленчукови продукти (сушени)	4	0	0	EN 1788
	Зеленчуци (пресни)	3	0	0	EN 1788
Риби, ракообразни, черупкови и производни продукти	Ракообразни или мекотели (замразени)	1	0	0	EN 1788
	Ракообразни, черупкови, миди и други водни животни (включително производните им продукти)	2	0	0	EN 1786
	Риба и рибни продукти	10	0	0	EN 1786; EN 1788
	Скариди и закуски (пържени)	1	0	0	EN 13751
	Скариди	7	0	0	EN 1788; EN 13751
Билки и подправки	Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	98	0	0	EN 1788; EN 13751
	Билкови чайове/настойки	5	0	0	EN 1788; EN 13751
	Други	3	0	0	EN 1788;

					EN 13751
	Чай	18	0	0	EN 1788; EN 13751
Месо и месни продукти	Месо	13	0	0	EN 1784; EN 1786
	Месо и месни продукти	2	0	0	EN 1784; EN 1786
	Месо (с изключение на домашни птици и дивеч)	4	0	0	EN 1784; EN 1786
	Месо (от различни видове птици, кенгуру, див заек)	1	0	0	EN 1784
	Месо, карантия и месни продукти	2	0	0	EN 1784; EN 1786
	Месо от домашни птици	12	0	0	EN 1784; EN 1786
Мляко и млечни продукти	Сирена (съдържащи подправки/билки)	36	0	1*	EN 1788
	Сирене (извара)	8	0	0	EN 1788
	Сирене (зряло)	3	0	0	EN 1788
Други	Какао	4	0	0	EN 1788
	Храни, предназначени за специфична хранителна употреба	11	1	0	EN 1788; EN 13751
	Хранителни добавки	17	1	2**	EN 1788; EN 13751
	Храни и ястия (приготвени)	3	0	0	EN 1788
	Други	6	0	0	EN 1788; EN 13751
	Сосове и супи (на прах)	19	0	0	EN 1788
	Супа	2	0	0	EN 1788
Общо:		**372**	**2**	**3**	
Общ % от изследваните проби:		**98,7 %**	**0,5 %**	**0,8 %**	

* не се разрешава облъчване

** неправилно етикетирани, не се разрешава облъчване

4.22. Португалия: Брой на пробите: 11

		Брой на пробите: 11			
Категория хранителни	**Хранителни продукти, изследвани при продажбата на**	**Отговарящи на**	**Неопределени**	**Неотговарящи на**	**Използван метод на**

продукти	продукта	изискванията		изискванията	CEN
Зърнено-житни култури, семена, зеленчуци, плодове и производни продукти	Продукти от зърнено-житни култури	1	0	0	EN 13751
Билки и подправки	Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	2	0	0	EN 13751
	Билкови чайове/настойки	1	0	0	EN 13751
	Чай	1	0	0	EN 13751
Други	Хранителни добавки	4	0	0	EN 13751
	Други	1	0	0	EN 13751
	Сосове и супи (на прах)	1	0	0	EN 13751
Общо:		**11**	**0**	**0**	
Общ % от изследваните проби:		**100,0 %**	**0,0 %**	**0,0 %**	

* не се разрешава облъчване

4.23. Румъния. Брой на пробите: 243

		Брой на пробите: 243			
Категория хранителни продукти	**Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта**	**Отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	**Използван метод на CEN**
Зърнено-житни култури, семена, зеленчуци, плодове и производни продукти	Плодове (сушени)	1	0	0	EN 13751
	Маслодайни семена	1	0	0	EN 13751
	Зеленчуци и зеленчукови продукти (сушени)	22	0	0	EN 13751
Билки и подправки	Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	147	1	0	EN 1788 EN 1787 EN 13751
	Билкови чайове/настойки	9	0	0	EN 13751
	Чай	12	0	0	EN 13751
Други	Хранителни добавки	6	0	1*	EN 1788 EN 13751 EN 1787
	Други	42	0	1**	EN 13751
Общо:		**240**	**1**	**2**	
Общ % от изследваните проби:		**98,8 %**	**0,4 %**	**0,8 %**	

* не се разрешава облъчване

** облъчване в съоръжения, които не са одобрени от ЕС

4.24. Словения: Брой на пробите: 19

		Брой на пробите: 19			
Категория хранителни продукти	**Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта**	**Отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	**Използван метод на CEN**
Зърнено-житни култури, семена, зеленчуци, плодове и производни продукти	Чесън	2	0	0	EN 13751
	Зеленчуци и зеленчукови продукти (сушени)	5	0	0	EN 1788 EN 13751
Билки и подправки	Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	2	0	0	EN 13751
	Други	1	0	0	EN 13751
	Чай	5	0	0	EN 1788 EN 13751
Месо и месни продукти	Жабешки бутчета	2	0	0	EN 1786
Други	Сосове и супи (на прах)	0	2	0	EN 1788
Общо:		**17**	**2**	**0**	
Общ % от изследваните проби:		**89,5 %**	**10,5 %**	**0,0 %**	

4.25. Словакия: Брой на пробите: 24

		Брой на пробите: 24			
Категория хранителни продукти	**Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта**	**Отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	**Използван метод на CEN**
Зърнено-житни култури, семена, зеленчуци, плодове и производни продукти	Житни растения, семена, зеленчуци и плодове	2	0	0	EN 1784
	Плодове (сушени)	1	0	0	EN 1784
	Ядки	13	0	0	EN 1784
	Маслодайни семена	1	0	0	EN 1784
Билки и подправки	Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	5	0	0	EN 1788
Мляко и млечни продукти	Сирена (съдържащи подправки/билки)	1	0	0	EN 1784
	Сирене (зряло)	1	0	0	EN 1784
Общо:		**24**	**0**	**0**	
Общ % от изследваните проби:		**100,0 %**	**0,0 %**	**0,0 %**	

4.27. Финландия: Брой на пробите: 289

		Брой на пробите: 289			
Категория хранителни продукти	**Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта**	**Отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	**Използван метод на CEN**
Зърнено-житни култури, семена, зеленчуци, плодове и производни продукти	Дребни безкостилкови плодове	4	2	0	EN 13751
	Ягодоплодни продукти	2	0	0	EN 13751
	Продукти от зърнено-житни култури	5	0	0	EN 13751
	Продукти от сушени корени	5	0	0	EN 13751
	Плодове (сушени)	1	0	0	EN 13751
	Гъби или гъбени продукти (сушени)	4	0	1*	EN 13751
	Продукти от ядки	1	0	0	EN 13751
	Продукти от морски водорасли	7	0	0	EN 13751
	Семена	7	0	0	EN 13751
	Зеленчуци и зеленчукови продукти (сушени)	14	0	2*	EN 13751
Билки и подправки	Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	118	2	3**	EN 13751
	Билкови чайове/настойки	11	0	0	EN 13751
	Чай	33	0	0	EN 13751
Други	Съставка за напитки	3	0	0	EN 13751
	Продукти от какао	1	0	0	EN 13751
	Продукти от мазнини	1	0	0	EN 13751
	Храни, предназначени за специфична хранителна употреба	5	0	1*	EN 13751
	Хранителни добавки	36	2	1*	EN 13751
	Мед и други пчелни продукти	1	0	0	EN 13751
	Храни и ястия (приготвени)	8	0	0	EN 13751
	Продукти от белтъци	1	0	0	EN 13751
	Сосове и супи (на прах)	2	0	1*	EN 13751
	Продукти тип „закуска“	3	0	1*	EN 13751
Общо:		**273**	**6**	**10**	

Общ % от изследваните проби:	**94,5 %**	**2,1 %**	**3,5 %**	

* не се разрешава облъчване
** неправилно етикетирани, облъчване в съоръжения, които не са одобрени от ЕС

4.28. Швеция

Поради недостиг на персонал през 2014 г. не бяха анализирани проби.

4.29. Обединено кралство: Брой на пробите: 50

		Брой на пробите: 50			
Категория хранителни продукти	**Хранителни продукти, изследвани при продажбата на продукта**	**Отговарящи на изискванията**	**Неопределени**	**Неотговарящи на изискванията**	**Използван метод на CEN**
Зърнено-житни култури, семена, зеленчуци, плодове и производни продукти	Полуготова юфка	17	1	1*	EN 1788 EN 13751
Риби, ракообразни, черупкови и производни продукти	Ракообразни или мекотели (замразени)	1	0	0	EN 13751
Билки и подправки	Ароматични билки, подправки и растителни подправки (сушени)	26	0	3*	EN 1788 EN 13751
	Джинджифил (маринован)	1	0	0	EN 13751
Общо:		**45**	**1**	**4**	
Общ % от изследваните проби:		**90,0 %**	**2,0 %**	**8,0 %**	

* неправилно етикетирани, облъчване в съоръжения, които не са одобрени от ЕС

4.30. Норвегия

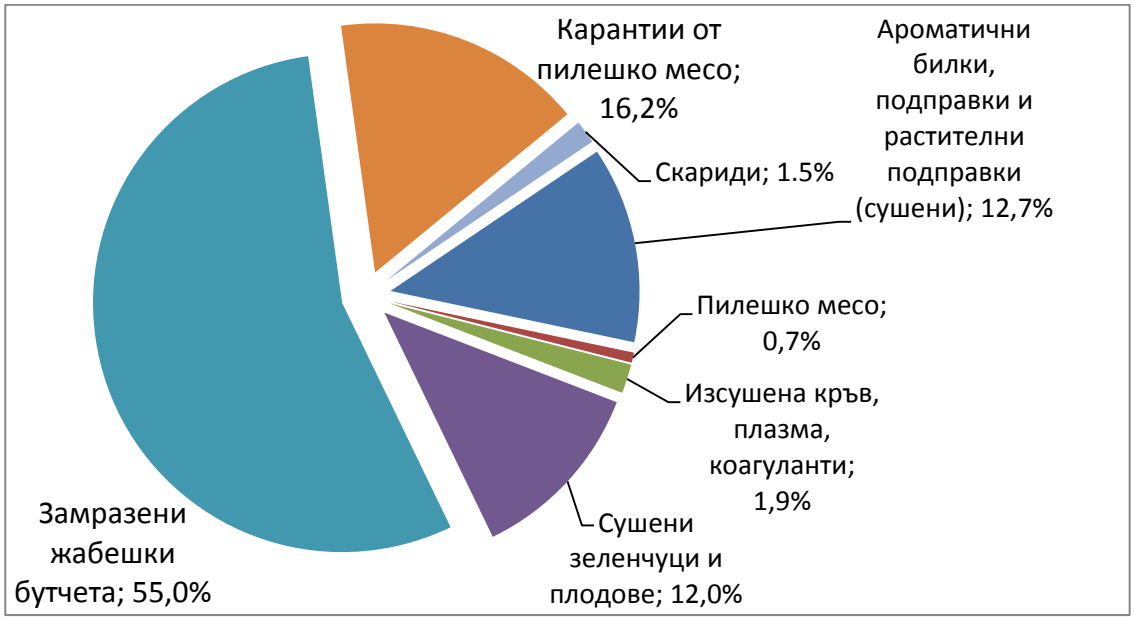
Поради липса на лаборатории, извършващи изследвания за йонизиращо лъчение, през 2014 г. в Норвегия не са били извършвани проверки при продажбата на продукта.

5. Обобщение

Настоящият отчет обхваща периода от 1 януари до 31 декември 2014 г. В него е обобщена информацията, предоставена на Комисията от 27 държави членки. Хърватия не представи данни за 2014 г.

През 2014 г. в съответствие с член 7, параграф 2 от Директива 1999/2/ЕО са функционирали 25 одобрени съоръжения за облъчване в 13 държави членки. Не са били закрити одобрени съоръжения за облъчване. Норвегия представи данни за количествата хранителни продукти, облъчени през 2014 година.

Общо **5543,3 тона** продукти са били обработени с йонизиращо лъчение в държавите — членки на ЕС, като 84 % са били облъчени в две държави членки: Белгия (59 %) и Нидерландия (24 %). Двете стоки с най-голям дял в категориите облъчени продукти са били жабешки бутчета (55 %) и карантии от домашни птици (16,2 %). Наблюдава се постоянно намаляване на общото количество облъчени продукти в ЕС в сравнение с предходните години: 6876 тона облъчени продукти през 2013 г. (намаление с 19 % през 2014 г. в сравнение с 2013 г.) и 7972 тона през 2012 г. (намаление с 14 % през 2013 г. в сравнение с 2012 г.).

27 държави членки са подали информация за проверките, извършени при продажбата на продуктите. Шест държави членки и Норвегия не са извършвали аналитични проверки при продажбата на продуктите през 2014 година.

През 2014 г. са изследвани общо **5779** проби от 21 държави членки. **Три** държави членки са съставлявали 71,7 % от общия им брой (Германия — 55,6 %, Италия — 9,6 % и Нидерландия — 6,5 %; през 2013 г.: Германия — 50,5 %, Италия — 9,7 %, Нидерландия — 6,3 %). Германия е и продължава да бъде лидер по отношение на контрола на хранителни продукти при продажбата им. На изискванията на директива 1999/2/ЕО отговарят 5646 проби (97,7 %), неотговарящите проби са 73 (1,3 %), а за 59 проби (1,0 %) е получен неопределен резултат. Двете основни причини за несъответствие между изследваните проби и изискванията на директивата са същите като

през миналата година, а именно неправилно етикетиране и забранено облъчване; някои от несъответствията са се дължали и на облъчване в съоръжения, които не са одобрени от ЕС. Причините за несъответствието са посочени във всяка таблица, в която се отчитат резултатите от извършените във всяка държава членка изследвания.